

Näringsdepartementet

ILO:s rapport VII (1) om återkallande av 20 rekommendationer

ILO-kommittén har genom remiss 2001-04-09 (N2001/3914/ARM) anmodats yttra sig över ILO:s rapport VII (1) Withdrawal of twenty Recommendations.

Kommittén har i sin tur remitterat ärendet till Föreningen Svenskt Näringsliv, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och Sveriges akademikers centralorganisation (SACO).

Bakgrund

ILO:s styrelse och en arbetsgrupp under denna har, inom ramen för en översyn av Internationella arbetsorganisationens (ILO) normverksamhet, identifierat ett antal ILO-konventioner och rekommendationer som omoderna. Beträffande vissa av dessa instrument har gruppen funnit anledning att föreslå en revidering. Beträffande andra har gruppen ansett att de är helt förlegade och inte längre tjäna ILO:s syften och föreslagit att de lyfts ut ur ILO:s regelverk.

I artikel 19 i ILO:s stadga återfinns regler för antagande av konventioner och rekommendationer samt om medlemsländernas förpliktelser med anledning av antagna konventioner resp. rekommendationer.

ILO:s styrelse beslöt på arbetsgruppens förslag att år 1997 sätta upp frågan om en ändring i stadgan på Internationella arbetskonferensens dagordning, vilken skulle göra det möjligt att upphäva en föråldrad konvention. Den beslutade stadgeändringen utgörs av ett tillägg till artikel 19 genom en ny punkt 9, som innebär att Internationella arbetskonferensen, på förslag av ILO:s styrelse, med två tredjedels majoritet kan *upphäva* en föråldrad konvention, som anses ha förlorat sin mening eller inte längre anses fylla ILO:s syften. Ändringsakten har ratificerats av Sverige (prop. 1997/98:185) men ännu inte trätt i kraft.

I samband med antagandet av ändringsakten beslöt konferensen att anta vissa följdändringar i Internationella arbetskonferensens arbetsordning. Genom ett tillägg till dess artikel 11 och en ny artikel 45 bis fastställs den procedur som skall följas vid *upphävande* av konventioner som är i kraft och *återkallande* av konventioner som inte är i kraft (sådana som inte trätt i kraft och sådana som upphört att gälla till följd av uppsägningar) och av rekommendationer. För återkallande av konventioner som inte är i kraft och av rekommendationer är denna procedur omedelbart tillämplig medan den beträffande upphävande av konventioner i kraft inte kan tillämpas förrän stadgandet trätt i kraft.

ILO:s styrelse beslöt i november 1997 att införa en följdändring i styrelsens arbetsordning genom en ny artikel 12 bis, varigenom fastställdes att ett beslut att på konferensens dagordning föra upp frågan om upphävande eller återkallande av en gång antagna instrument måste tas med minst fyra femtedels majoritet. Härigenom garanteras att ett sådant beslut inte kan tas med stöd enbart av två av de tre (regerings-, arbetsgivar- och arbetstagar-) grupperna i styrelsen.

Återkallande av tjugo rekommendationer

I mars 2000 beslöt styrelsen på förslag från arbetsgruppen att på konferensens dagordning år 2002 sätta upp frågan om återkallande av tjugo rekommendationer, vilka samtliga antagits under organisationens 25 första år, 1919-1944. De tjugo rekommendationerna som föreslås bli återkallade är

- rekommendationen (nr 1) om arbetslöshet,
- rekommendationen (nr 11) om arbetslöshet inom jordbruket,
- rekommendationen (nr 45) om ungdomsarbetslöshet,
- rekommendationen (nr 50) om offentliga arbeten (internationell samverkan),
- rekommendationen (nr 51) om offentliga arbeten (nationell organisation),
- rekommendationen (nr 73) om nationell planering av offentliga arbeten,

- rekommendationen (nr 42) om avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer,
- rekommendationen (nr 72) om arbetsförmedling,

- rekommendationen (nr 15) om yrkesundervisning (jordbruk),
- rekommendationen (nr 56) om yrkesutbildning (byggnadsindustrin),

- rekommendationen (nr 5) om offentlig hälsovårdsmyndighet,
- rekommendationen (nr 54) om inspektion (byggnadsindustrin),
- rekommendationen (nr 59) om arbetsinspektion (infödda arbetare),

- rekommendationen (nr 37) om arbetstiden på hotell m.m.,
- rekommendationen (nr 38) om arbetstiden på teatrar m.m.,
- rekommendationen (nr 39) om arbetstiden på sjukhus m.m.,

- rekommendationen (nr 63) om kontrollböcker (transport på väg),
- rekommendationen (nr 64) om nattarbete (transport å väg),
- rekommendationen (nr 65) om metoder för reglering av arbetstiden (transport på väg),
- rekommendationen (nr 66) om vilotider (privatchaufförer).

De tjugo instrumenten har i Sverige anmälts för riksdagen i prop. 1921:361, 1923:198, 1931:32, 1934:138, 1936:15, 1938:45, 1940:19 resp. 1945:234

Inför behandlingen år 2002 har Internationella arbetsbyrån utarbetat en bakgrundsrapport, Report VII (1), inkl. ett *frågeformulär* som medlemsländerna ombeds besvara. Den innehåller även de tjugo rekommendations-texterna.

Remissinstanserna

Svenskt Näringsliv och LO har besvarat remissen. Svenskt Näringsliv har inget att erinra mot att de rubricerade rekommendationerna återkallas. LO tillstyrker att dessa tjugo ILO-rekommendationer dras tillbaka vid ILO:s arbetskonferens år 2002.

ILO-kommittén

ILO-kommittén tillstyrker, sedan inga remissinstanser anfört invändningar, ILO:s styrelses förslag att rekommendationerna nr 1, 5, 11, 15, 37, 38, 39, 42, 45, 50, 51, 54, 56, 59, 63, 64, 65, 66, 72 och 73 återkallas.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande, ledamöterna Delang, Laurent, Rudeberg, Söderlöf, Edström, Nyberg och Zettervall-Thapper samt ersättaren Westberg. Närvarande har varit ersättarna Brorsson, Olsson och Österberg samt undertecknad sekreterare.

För ILO-kommittén

Anna Ekström

Kerstin Wiklund